

що проводять таку діяльність; про склад органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, і конкретних осіб, що є негласними штатними працівниками цих органів; про організацію та порядок здійснення охорони адміністративних будинків та осіб, охорона яких здійснюється відповідно до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб»; про організацію, зміст, стан і плани розвитку криптографічного захисту секретної інформації, зміст і результати наукових досліджень у сфері криптографії; про системи та засоби криптографічного захисту секретної інформації, їх розроблення, виробництво, технологію виготовлення та використання; про державні шифри, їх розроблення, виробництво, технологію виготовлення та використання; про організацію режиму секретності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, державні програми, плани та інші заходи у сфері охорони державної таємниці; про організацію, зміст, стан і плани розвитку технічного захисту секретної інформації; про результати перевірок, здійснюваних згідно із законом прокурором у порядку відповідного нагляду за додержанням законів, та про зміст матеріалів дізнання, досудового слідства та судочинства з питань, зазначених у цій статті сфер; про інші засоби, форми і методи охорони державної таємниці.

Основні принципи реформування системи МВС України

Сулима В.М., слухач факультету підготовки працівників ОВС ННІЗН НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Варивода В.І.*

Для більшості європейських поліцейських систем досягнення означених вимог стало можливим за умови реформування, яке відбувалося за декількома провідними принципами. Перелік принципів реформування дещо відрізнявся в кожній країні, що залежало як від політичної ситуації, так і від ступеня готовності державних структур до реорганізації власної діяльності. В узагальненому вигляді на сьогодні маємо такі принципи реформування органів внутрішніх справ: верховенство права; деполітизація; демілітаризація; децентралізація; підзвітність та прозорість у роботі; тісна співпраця з населенням та місцевими громадами; професійна підготовка персоналу.

З метою реалізації принципу верховенства права, МВС України повинно оновити нормативну базу з урахуванням нових міжнародних документів, імплементованих Україною, рішень Європейського суду з прав людини, а також рекомендаційних документів міжнародних інституцій. У нормативній базі МВС необхідно закріпити максимально деталізований спектр завдань, функцій та повноважень, що зменшує ризик довільних дій правоохоронців та автоматично мінімізує ризик порушення закону з боку персоналу МВС. Дії посадових осіб повинні бути регламентовані та деталізовані нормативно-правовими актами, настановами, рекомендаціями, інструкціями, що передбачають усі можливі варіанти поведінки персоналу в стандартних та нестандартних ситуаціях, за прикладом європейських кодексів поведінки поліції. *РоНсеСойеюОопйисШ* персонал МВС повинен подаватиме приклад у дотриманні законів, застосування яких він забезпечує.

Принцип деполітизації повинен реалізуватися шляхом запровадження системи менеджменту та механізму виконавчого контролю (розмежування компетенції, усунення дублювання повноважень), які зведуть до мінімуму можливість прийняття керівництвом рішень безпосередньо під

впливом політичних сил або ж під впливом власних політичних уподобань. Прийняття рішення керівництвом повинне мати такі обов'язкові елементи, як збирання інформації, аналіз аргументів та контраргументів, обговорення, колегіальність при розробленні варіантів рішення.

У разі виявлення фактів або виникнення аргументованої підозри щодо дій посадової особи МВС в інтересах представників політичних сил така посадова особа повинна бути відсторонена від виконання обов'язків тощо. На рівні МВС сфери політичного та фахового керівництва обов'язково розмежовуватимуться з метою забезпечення стабільності професійного складу ОВС.

Принцип демілітаризації передбачає, що Міністерство внутрішніх справ повинно перетворитися в цивільний орган. Структурні підрозділи МВС повинні бути цивільними службами, персонал яких, хоча й частково, може виконувати службові обов'язки в уніформі, проте не має спеціальних звань, аналогічних військовим, та не використовує військової атрибутики чи символіку.

Поряд з цим у службі Національної поліції, Національної гвардії, службі з надзвичайних ситуацій та прикордонній службі атестованими працівниками (особами рядового і начальницького складу та військовослужбовцями) повинні бути лише працівники тих підрозділів, які безпосередньо виконуватимуть завдання з охорони громадського порядку, гасіння пожеж, боротьби зі злочинністю, охорони державного кордону, державних органів та важливих об'єктів тощо.

Децентралізація передбачає, що територіальні органи та підрозділи повинні мати право самостійно вирішувати питання планування поточної діяльності, кадрової політики та розподілу наданого бюджету, несучи повну відповідальність за прийняті рішення перед місцевою громадою та керівництвом МВС.

Планування поточної діяльності територіальних підрозділів здійснюється на підставі рекомендацій, спрямованих апаратом МВС, з урахуванням особливостей регіональної ситуації та потреб місцевих громад.

Бюджетування МВС врегульовується таким чином, що дозволить територіальним підрозділам може використовувати ресурси, надані місцевими органами самоврядування.

Підзвітність та прозорість в роботі реалізується шляхом такої інформаційної політики, яка забезпечить широкий багатоканальний зворотний зв'язок з різними категоріями громадян (листування, особисті прийоми, соціальні мережі, електронне листування, телефонні консультації), а також переконавання в тому, що рішення та дії правоохоронців є максимально прозорими та відкритими для населення.

Нормативна база МВС, повинна бути розміщена в інтернет-ресурсах та постійно оновлювана, є вільною для доступу громадян у частині відкритих документів відповідно до чинного інформаційного законодавства.

Тісна співпраця з населенням та місцевими громадами. Основним пріоритетом у роботі МВС повинно бути встановлення виключно партнерських засад взаємодії з громадами в межах загально визнаного у світі підходу соттипіуроісі^.

Професійна підготовка персоналу. МВС вдосконалити критерії та процедури відбору кандидатів на службу. Зокрема, крім фізичних якостей кандидата, повинні оцінюватися розумові здібності, особливості мотивації і самоконтролю; обачність, знання власних переваг і недоліків; здатність розуміти почуття інших і вміння впливати на них; вміння будувати і підтримувати робочі

взаємовідносини; вміння працювати в групі, здатність засвоювати нові знання і вміння.